(۱۵۲۰)

تقویم وقایع

جریدهٔ رسمیهٔ دولت علیهٔ عثمانیه

فی ۱۹ رجب سنه ۱۲۸۹ بازار

سنه‌لکی ۱۵۰ غروش ونسخه‌سی پاره ۲۰

خلاصه

قسم رسمی

توجیهات

« ملکیه »

حجاز ولایتی والیلکی طرابلس غرب والیسی سابق دولتلو محمد رشید پاشا حضرتلرینه

دیوان محاسبات مالیه ریاستی بیروت متصرفی سابق سعادتلو زهدی افندی حضرتلرینه

خزینهٔ جلیله باقی محاسبه جیلکی رتبهٔ اولی صنف ثانیسیله دیوان محاسبات مالیه اعضاسندن سعادتلو نظیف افندی‌یه

دیوان محاسبات مالیه اعضالغی بیت المال مدیری سابق سعادتلو حقی بك افندی‌یه

معارف نظارتی مکتوبجیلغی آمدی اوطه‌سی خلفاسندن عزتلو ممدوح بك افندی‌یه

مجلس معارف اعضالغی معارف تحریرات مدیری سابق عزتلو رشدی بك افندی‌یه

پاریس سفارت سنیه‌سی برنجی سرکتابتی رتبهٔ ثانیه صنف ممتازیله لوندره سفارت سنیه‌سی ایکنجی سرکاتبی سابق عزتلو خلیل افندی‌یه

سفارت مذکوره ایکنجی سرکتابتی عزتلو بهجت بکه

سفارت مذکوره دیگر ایکنجی سرکتابتی عزتلو محمود بکه

ارضروم ولایتی مکتوبجیلغی ارضروم مجلس اداره باش کاتبی سابق عزتلو ضیا افندی‌یه

مدینهٔ منوره حرم شریف مدیرلکی یمن ولایتی رسومات ناظری سابق عزتلو بها بکه

لوندره سفارت سنیه‌سی ایکنجی سرکتابتی مکتوبی خارجیه خلفاسندن رفعتلو علی محسن بکه

پاریس سفارت سنیه‌سی اتشه‌لك خدمتی رتبهٔ ثالثه ایله تحریرات خارجیه خلفاسندن رفعتلو استفان افندی‌یه

سفارت مذکوره اتشه‌لك خدمتی رتبهٔ ثالثه ایله رفعتلو جمال بکه توجیه بیورلمشدر

« علمیه »

یانیه	یکی شهر فنار نیابتنه اشراف قضاتدن چاوش زاده مودتلو محمد عزیز افندی
قسطمونی	سینوب نیابتنه کبار مدرسیندن مکرمتلو مصطفی فوزی افندی
خداوندکار	کملیك نیابتنه مودتلو علی رضا افندی
ایدین	قوش اطه‌سی نیابتنه مودتلو محمد رائف افندی
بغداد	کربلا نیابتنه دوریه مدرسلرندن مکرمتلو عبدالباقی افندی
بغداد	حله نیابتنه دوریه مدرسلرندن مکرمتلو نعمان افندی
انقره	قصبهٔ بالا نیابتنه دوریه مدرسلرندن مکرمتلو محمد صالح افندی تعیین بیورلمشلردر

قسم غیر رسمی

مواد داخلیه

ذات علیای حضرت وکالتپناهی ومعارف ناظری عطوفتلو افندی حضرتلری وسائر وکلای فخام حضراتی گچنلرده دارالشفقه‌یی تشریف ایله معاینه بیورمشلردر

اسکداردن ازمیده قدر دردست انشا اولان تیمور یولنك بندکه قدر اولان قطعه‌سی رسیدهٔ حسن ختام اولدیغندن تجارت ناظری دولتلو عطوفتلو محمود پاشا ونافعه ناظری دولتلو ادهم پاشا حضرتلری گچن جمعه کونی حیدر پاشا صحراسنی تشریف برله ساعت بش راده‌لرنده تیموریولی [illegible] راهده اعمالاتی معاینه بیورمشلردر واغونلره نافعه نظارت جلیله‌سی مأمورلرندن وسائر بندکاندن خیلی بندکان راکب اوله‌رق صوب مقصوده عزیمت ایتمشلردر قطارلر قارتاله واصل اولدقده اوراده اسلام وخرستیان مکتبلری شاکردانی معلملری ایله برابر گذرگاه طریقده صف بستهٔ قیام اولدقلری حالده الهیلر قرائت ایتمشلردر وبالجمله اهالی ولی نعمت بی منتمز پادشاهمز افندمز حضرتلرینك اعمار ملك ومملکت وتزیید سعادت اهالی خصوصنده ابذال بیورمقده اولدقلری عواطف جلیلهٔ ملوکانه‌لرندن حصه‌دار مفخرت بیورلدقلرندن طولایی ابراز مآثر مسرت ویت ایتمشلردر قطار بندکه واصل اولدقده نظار مشارالیهم رفاقت سنیه‌لرنده بولنان مأمورین کرام وبندکان ایله ایکی اوچ ساعت محل مذکورده آرام واستراحت ایتدکدنصکره ساعت طقوز راده‌لرنده عربه‌لره راکبا حیدر پاشا ساحه‌سنه عودت ایتمشلردر

{ انقره ولایت جلیله‌سندن مقام جلیل صدارت عظمایه }
{ وارد اولان برقطعه تحریراتك صورتیدر }

معروض چاکر کمینه‌لریدر که

گچنده انقره سنجاغی داخلنده کائن بالا قضاسنده بولنان

کوره طاغنه یاغان یغموردن حاصل اولان سیلك ساده مذکور قضایه تابع اشاغی قسمکی قریه‌سنده مسکون سبقانلی عشیرتی اهالیسندن موسی ودومان اغالرك خانه‌لری اتصالنده بولنان آخورلرینی یقدیغی ودرونده‌کی اشیالری دخی کوتوردیکی وبوندن ماعدا ضایعات وقوعبولمادیغی قضاء مذکور قائممقاملغندن بیلدیرلدیکی عرض اولنور اولبابده امر وفرمان حضرت من له الامرکدر

———

ذات فخامتسمات جناب وکالتپناهیلك طونه ولایت جلیله‌سنه سایه انداز مجد واجلال اولدقلری اوان سعادت اقترانده داخل ولایتجه وجوده کتوردکلری بونجه تأسیسات خیریت آیات جمله جمیله‌سندن بولنان اصلاحخانه‌لرك تعلیم وتربیهٔ ایتام خصوصنده مشهود اعین انام اولان محسنات مشکوره‌سندن اناث طاقمنك دخی حصه‌دار ایدلمسی نیت مخصوصه‌سیله اولوقت برده قز اصلاحخانه‌سی وضع وتأسیسی تصمیم بیورلمش اولدیغی حالده تبدل مأموریت سنیه‌لری وقوعندن وصکره‌لری دخی مصارف دائمه‌سنه قارشولق بولنه‌مامسندن طولایی اشبو اصلاحخانه هنوز اچیله‌میوب قالمش ایدوکندن وبویله برمقصد خیر وقتیله حیز حصوله کتورلمش ایکن بوصورتله قارشولق ظهورینه تعلیقا الی غیر النهایه مسدود ومعطل قالمسی لایق اولمیه‌جغندن چارهٔ کشادی بوکره مجلس ادارهٔ ولایتجه لدی التأمل اشبو قز اصلاحخانه‌سی وضعا وطبعا ذکور اصلاحخانه‌سنك برشعبهٔ مخصوصه‌سی دیمك اولمسنه وذکر اولنان ذکور اصلاحخانه‌سنك واردات ومصارفات سنویه‌سنی مبین اصلاحخانه‌لر مفتشلکی طرفندن تنظیم واعطا اولنان موازنه‌یه کوره بونك فضله‌سنك مذکور قز اصلاحخانه‌سنك مصارف دائمه‌سنه مهما امکن تقابل ایده‌بیله‌جکی اکلاشلمسنه بناء مصارف سنویه‌سی اورادن تسویه اولنمق واولباول تدارکی لازم کلان یتاق وقاریوله وسائر لوازمات اساسیه‌سی دخی ذاتا ابنیه‌سنك مصارفندن ارته‌رق ذکور اصلاحخانه‌سی صندیغنده محفوظ بولندیغی اکلاشیلان یکرمی ایکی بیك بوقدر غروشدن بالتسویه مبایعه قلنمق اوزره همان تشکیل قلنمسی وکچن سنه امریقادن جلب اولنان ماکنه واسطه‌سیله صوفیه اصلاحخانه‌سی شاکردانك اعمال ایدوب جانب ولایته کوندریلان چوراب نمونه‌لری غایت نفیس واعلا اولدیغندن زوپجق وصوفیه اصلاحخانه‌لرده‌کی شاکردان معرفتیله بو صنعت دخی ایلرولدکلی اوزره بو نوع ماکنه‌لردن ایکی عددیله فانیله کوملك طوقویان ماکنه‌دن چند عدد مبایعه ایدلمسی مجلس مذکورده بالتذکر مفتش موسی الیه وبریلان امر موجبنجه قز اصلاحخانه‌سی ماموریله لوازمات سائره استحضار ایدلدکده اولمقله بو قسم صنعتك دخی کشادی مقرردر

ماکنه‌لره کلنجه انلر دخی سپارش قلنمش اوزره‌در اصلاحخانه‌لرك تعلیم وتربیه ایتام امرنده‌کی محسناتی جمله عندنده مسلم اولوب اولبابده اطناب مقالاتدن صرف نظر اداب عالی حضرت ولایتپناهیلك ولایتمزی ابتدای تشریفلرندن برو هر خصوصده مشاهده اولنان علو همت وحسن اقداماتلری علیه‌لرینه برعلاوه فائقه اولمق اوزره اشبو قز اصلاحخانه‌سنك دخی تشکیلنه موفقیت جلیله‌لرندن طولایی عرض مباهات وتشکرات اولنور (طونه)

———

(روم ایلی)

اسامی مکاتب رشدیه	مقدار شاکردان الان عدد	شهادتنامه عدد	ملاحظات
قرق کلیسا	٣٦	٠	تاریخ کشادی درت سنه‌یه بالغ اولدیغندن شهادتنامه ویرلمامشدر
ایدوس	١٧	٠	دها یکی کشاد اولنمشدر
بالچق	٧٢	٣٠	
باباطاغی	٢٩	٠	بودخی
مجیدیه	٢٢	٩	
اسکوب	٧٥	١٧	
کوریجه	٥٣	٤	
ناسلیچ	٥٢	٣	
ابوراجه	٤٦	٠	دها یکی کشاد اولنمشدر
برقوفچه	٣٥	٠	بودخی
اشتب	٦٤	٦	
اوخری	٦٧	٦	
پیریدور	[illegible]	٠	بودخی
برات	١٩	٠	صنف اول شاکردی یوقدر
عزیزیه	١٢	٠	بودخی
(اناطولی)			
مولوه	٤٩	٠	تاریخ کشادی درت سنه‌یه بالغ اولدیغندن شهادتنامه ویرلمامشدر
اکردرمید	٥١	٠	بودخی
بیغا	١٦	٠	صنف اول شاکردانی یوقدر
اینه کول	٢٦	٠	بودخی
ایدین	٦٦	٨	
ساقز	٢٠	١	
اینه بولی	١٥	٠	بودخی
قبریس	٣٨	٥	
سیواس	١٣٠	٢٦	
کیره‌سون	٤١	٠	بودخی
قندیه	١٢٣	٢٥	
اونیه	١٧	٠	بودخی
توقات	٣٩	٠	بودخی
صیدا	٥٧		بودخی
بوزقاد	١٢٩	١٨	
ارمناك	٤٨	٨	
اورفه	٣	٠	یکی اچلمشدر
وان	٦٢	٩	
وان بقچه‌لری	٦٣	١٧	
باش قلعه	١٨	٠	صنف اول شاکردی یوقدر
کلیس	٢٢	٠	بودخی
موصل	٥٧	١	
ماردین	٣٨	٤	

———

سایهٔ تسهیلات توایهٔ حضرت شهنشاهیده امر تجارتك ترقیسی ضمننده خلقه هر درلو سهولات کوسترلمکده اولدیغی مثلاو اوروپا ایله اجرای معاملات ایدن تجارك بولندیغی اسکله وقصبه‌لرده‌کی تلغرافخانه‌ده ترکچه‌دن بشقه فرانسزجه دخی مخابره مأموری بولندیرلمقده اولدیغنه ولوم قصبه‌سی دخی تجارتکاه برمحل بولندیغنه بناء اوراده مقیم تجارك امر مخابراتده نائل تسهیلات اولملری ضمننده لوم تلغرافخانه‌سنه فرانسزجه مخابره مأموری اقامه‌سیله متقرب الحلول اولان شهر ایلول ابتداسندن اعتبارا لسان فرانسوی اوزره دخی مخابره‌یه بدأ ومباشرت اولنه‌جغی طونه غزته‌سنده کورلمشدر

———

❊ اصول معماری عثمانی ❊

اصول معماری عثمانینك قواعد اساسیه‌سنی مبین ایکیوز عدد رسمی حاوی اولمق ونافعه ناظری دولتلو ادهم پاشا حضرتلرینك زیر نظارت جلیله‌لرنده بولنمق اوزره برقطعه کتابك تألیف وطبع ونشری حقنده ارادهٔ سنیهٔ جناب پادشاهی شرفریز صدور بیورلمش اولمغله کتاب مذکور دردست تألیف بولنمشدر

اشبو کتابك رسملری مونتانی افندی وموسیو مایار وابرامی نام ذاتلر طرفندن یاپیله‌جق وجهت فنیه‌سنه دائر اقتضا ایدن اوراق ومعلومات مومی الیه مونتانی افندی طرفندن اعطا اولنه‌جق وفرانسزجه نسخه‌سی موسیو دولونه طرفندن قلمه النه‌جقدر ورسم وسائره‌نك اعمالی ایسه فوطوغراف موسیو سباحه حواله ایدلمشدر

اشبو کتاب ایکیوز عدد رسمی حاوی اولوب متن کتاب ترکجه والمان وفرانسزجه اوله‌رق یوز اللی صحیفه‌دن ایکیوز صحیفه‌یه قدر

کتاب مزبور اوچ قسمه منقسم اولوب قسم اولده اصول معماری عثمانینك قواعد اساسیه‌سی یعنی ستونلرك صور انشائیه‌سی وبونلرك باشلقلرینك صورت اعمالنه دائر نظریات وایکی ستون اوزرینه یاپیلان قوسلرك نظریات انشائیه‌سی ومعلق صورتله یاپیلان تزیینات صغیره وقسم ثانیده اثار عثمانیهٔ معماریه یعنی بروسه‌ده یشیل جامع شریف ودرسعادتده سلیمانیه ویکی جامع وباب همایون قربنده واقع چشمه‌نك وسلطان سلیمان طاب ثراه حضرتلری ایله ابراهیم پاشانك تربهٔ شریفه‌لرینك اصول معماریه‌یه توفیقا تعریفاتی واوچنجی قسمده تزیینات یعنی طوغله‌دن انشا قلنان دیوارلرك تزییناتی وچینی اوزرینه بویالی وصوا اوزرینه بویالی رسملر ومرمر واغاج ومعدن اوزرینه ترسیمات نحتیه واصول معماریٔ عثمانیه‌ده مستعمل اولان ازهار وتزیینات وفن معماریده ازهار وسائره‌نك صور آخره افراغیله استعمالی وهر عصر وزمانده اصول معماریهٔ عثمانیه‌ده اتخاذ قلنمش اولان تزیینات وتیموردن معمول کافهٔ مزینات واوزرنده اویه اوله‌رق رسملر یاپلمش دوکه‌لر ومناره تپه‌سنده بولنان عالملر وبرمقاق وسائره‌دن بحث اولنه‌جقدر

اشبو کتابك ذکر اولنان قسملرنده اصول معماری عثمانینك تاریخی واصول سائرهٔ معماریه ایله مقایسه‌سی وهر برشعبه‌نك جهت فنیه‌سنی حاوی ویزیله‌جك تفصیلاتك ورسملری کتابه ربط وعلاوه ایدلمش اولان بالجمله ابنیه تعریفاتنك فرانسزجه‌سی موسیو دولونه طرفندن قلمه النوب ترکجه‌یه سرکی قومیسیونی والمانجه‌یه دخی موزه‌خانهٔ عثمانی مدیری موسیو داتیه معرفتلری ایله نقل وترجمه اولنه‌جقدر

اشبو کتاب مجلد وغیر مجلد اولمق اوزره بش عثمانلو التونی بدل ایله صاتیله‌جغندن ایدنمك ارزوسنده بولنانلر بدل مذکوری اول امرده بروجه پشین سرکی قومیسیوننه تأدیه وایفا وبرقطعه مقبوض سندی اخذ ایده‌جکلردر

قومیسیون طقوز اون رسمی حاوی جزولر طبع ونشر ایتدکجه ابونه صورتیله طالب اولان مشتریلرینه اعطا ایده‌جکدر

مذکور کتاب کافهٔ رسملری ایله برابر سرکینك کشادی کوننه قدر ختامپذیر اولوب ابونه‌لره اعطا وتسلیم اولنه‌جقدر

بوکتابده‌کی رسملرك هربری ایچون برتعریفنامه دخی تنظیم قلنه‌جقدر

موادخارجیه

پارس ١٧ ایلول فرانسه ایله انکلتره دولتی میاننده موجود تجارت معاهده‌سنك تعدیلنه انکلتره دولتی طرفندن موافقت اولندیغی مرویدر

برلینده اوچ ایمپراطورلر میاننده واقع اولان ملاقاتده روسیه ایمپراطوری طرفندن پارس معاهده‌سنك فسخی طلب اولندیغنه دائر شیوع بولان شایعاتی (له‌نور) غزته‌سی تکذیب ایتمشدر

پارس ١٨ ایلول رئیس الجمهور موسیو تیر حضرتلری حاور شهرنده بولندیغی زمان انکلتره دولتی طرفندن اوسواحله ایکی قطعه فرقتین ارسال اولنمسی انکلیزلرك فرانسه ملتی حقنده اولان تمایلات وتوجهاتنه دلیل اولدیغنی رئیس مشارالیهك بعض ذواته بیان وافاده ایلدیکی غزته‌لرده محکیدر

بوکون ساتوری نام محلده قومون طرفدارانندن اوچ کشی اعدام ایدلمشدر

پروسیالولرك محبسه القایلدکلری موسیو (ادمون ابو) نك سبیلنك تخلیه قلنمسنی خارجیه ناظری موسیو دی رهوزا پروسیا دولتندن طلب ایلمشدر

ویانه ١٨ ایلول اوستریا باش وکیلی قونت اندراسی‌یه پرنسلك رتبه‌سی توجیه اولنه‌جغی روایت اولنمقده‌در

لمبرغ (غالیچیاده در) ١٨ ایلول بوراده برقاچ کشی قولرا علتنه دوچار اولمشدر

پارس ١٨ ایلول برلینده اوچ ایمپراطورلرك وقوعبولان ملاقاتنه دائر تأمینات اطمینانیه‌یی حاوی اوستریا وروسیه دولتلری طرفندن اوروپا دولتلرینه تحریرات عمومیه تسطیر وارسال قلنمشدر

ویانه ١٨ ایلول اوستریانك پترسبورغده بولنان سفارتی مستشاری قونت (روبسکی) نك طهرانه سفیر نصب اولندیغی اوستریانك رسمی غزته‌سنده محرردر اوستریانك واردات ومصارفات بودجه‌سی نشر اولنمشدر

اشبو بودجه‌ده اوستریا دولتنك خارجیه نظارتی مصارفی ایچون درت بچق ملیون فیلورین تخصیص قلنمشدرکه مصارف مذکوره‌دن درتیوز قرق ملیونی تحقیقات پولتیقه‌یه مأمور اولنلره وبرملیون بشیوز بیکی اعانه اولمق اوزره لوید قومپانیاسنه وان بربیك درتیوز فیلورینی دخی قره‌طاغ مهاجرلرینه تخصیص قلنمشدر مذکور بودجه‌ده مصارفات حربیه ایچون تخصیص قلنان مبلغ یوزسکز ملیون فیلورین‌در

اسوچده مالموه ١٩ ایلول حشمتلو اسوج قرالی حضرتلری (اقس لاشاپل) دن عودتنده فجأة وفات ایلمشدر

برلین ١٩ ایلول ایمپراطور کلیوم حضرتلری طرفندن نشر اولنان قرارنامه ایله بالجمله پروسیا اردولری هیئت حضریه حالنه افراغ اولنمشدر

—❊—

همدانده قولرا علت مدهشه‌سی بوکونلرده حکمنی شدتله اجرا ایتمکده بولنمش وبو علت شمدیکی حالده یالکز همدان شهرنده اولوب محال سائره‌یه سرایت ایتمامش ایسه‌ده اهالیٔ بلده دوچار اولدقلری خوف وتلاشدن ناشی قرای متجاوره‌یه کیدوب مملکت ایچنده یالکز برجمعیت قلیله قالمشدر ممالك ایرانیه‌ده واقعا ذکر اولنان قولرا علتی بر وجه محرر یالکز همدانده ایسه‌ده ایرانك ممالك سائره‌سنده دخی علل مختلفه ظهور ایدوب حکمنی شدتك درجهٔ کمالنده اجرا ایتمکده وخیلی تلفاتی موجب اولمقده‌در واکرچه بو امراضه حکما طرفندن حمای مطبقه ومحرقه نامی ویریلیور ایسه‌ده امراض مبحوثه غایت متنوع ومختلف ایدوکی جهتله پکده تمییز وتشخیص اولنه‌مامقده‌در

———

کرمانشاه والیسی شهزاده مؤید الدوله حضرتلرینك امرا وامنای دولت علیهٔ ایرانیه طرفندن الدیغی امره مستندا خریف موسملرینه طوغری ذهابه کله‌جکلردر ممالك ایرانیه‌ده محصولات ارضیه کمال تنزلده وبتخصیص طهرانك معلوم اولان کثرت نفوسی جهتله اوراده هرمملکتدن زیاده ذخائر فیئاتجه نقصانیت کورنمکده‌در

طهران طرفلرینه چکرکه مستولی اولمش ایسه‌ده محصولات ومزروعات شتویه‌یه ضرر ایراث ایتمیه‌رك ویالکز محصولات صیفیه‌جه بردرجه‌یه قدر زراعی دوچار بحچهٔ زیان ایلیه‌رك مندفع اولمش والحالة هذه چکرکه‌دن اثر بیله قالمامشدر (زوراء)

علوم وفنون

﴿ تيمور يوللر ﴾

تيمور يوللرك استكشافات ابتدائيه وقطعيه‌سی اجرا اولنه‌رق ياپيلان خريطه‌لر اوزرينه اعمالاته بدأ ومباشرت اولندقده اول امرده پيش نظره ورود ايدن مسئله كذرگاهك درجهٔ انحناسی ايله اينيش و يوقوشلرك درجهٔ ميلانی اولوب اشبو ايكی مسئله تيمور يوللرك اركان مهمه‌سندندر مثلا مهندس تيمور يولی بوينده اولان يوقوشلرك زياده ميلانده اوله‌رق انشاسنه جسارت ايتدكده اعمالات ترابيه وصناعيه‌سی تنزل ايدرك مصارف انشائيه‌سنجه اهونيت حاصل اولور انجق اشبو نفع اهونيته مقابل بر مضرت اولوب اوده اوتلو ديك يوقوشلری چيقمق ايچون قوتلی وجسيم لوقوموتيفلر قوللانلمق و بو لوقوموتيفلره متحمل اوله‌بيلجك درجه‌ده جسيم تيمور چبوقلر وضع وتمديد ايتمك والحاصل بو وجهله ادوات متحركه زياده مصرف ايدرك جسيم صورتله معمول اولمق لازم كلور

ايشته علی العموم تيمور يوللرده جسامتلو وقوتلو لوقوموتيف ماكنه‌لری استعماله و بناء عليه اغر تيمور چبوقلر وضع وتمديدينه حاجت اولمامق اوزره يوقوشلر ممكن اولديغی مرتبه تسويه ايدیلور

تيمور يوللر خط مستقيم اوزره اولميوبده حاصل اولان خطوط منحنيه‌نك زياده‌جه اولمسی زايد اعمالاتی موجب واوزرلرنده سير وحركت ايدن عربه و واپور ماكنه‌سی كبی ادوات متحركه‌نك ازمدت ايچروسنده خسار زده اولمسنی مستوجب اولديغی جهتله بو مثللو خطوط منحنيه نصف قطرلرينك ممكن مرتبه از اولمسنه غيرت اولنور

ايشته شو حالاته مبنی تيمور يولك سطح اعلاسنك ممكن اولديغی مرتبه افقه موازی اولمسی وبعض مرتبه اينيش و يوقوش اولمق لازم كلور ايسه انلرك دخی درجهٔ ميلانلرينك بر راده‌يه قدر تسويه وازاله ايدلمسی واستقامتك دخی خط مستقيم اوزره بولنمسی اقتضا ايدوب انجق بعض مرتبه انحنا بولنمق ضروری اولور ايسه آنك دخی بر درجه‌يه قدر اولمسی لازم كله‌بيكی جهتله بو بابده بعض تفصيلاتك اعطاسنه ابتدار اولنور شويله‌كه اولكی تيمور يوللرك انشاسنده مهندسلری اولقدر جسارت ايده‌مدكلرندن انشا ايتدكلری تيمور يوللرك اينيش و يوقوشلرينی بش معشار ذراعه قدر تسويه ايدرلر ايدی يعنی بر ذراع اعشاری مسافه‌ده يول بش معشار قدر يا تنزل و ياخود ترفع ايدر ايدی بو حسابجه بلاو متروياشنه بش ذراع اعشاری قدر ميلان براغيلور ايدی اليوم اوروپانك اكثر مستوی محللرنده موجود تيمور يوللر بو وجهله انشا اولنمشدر فرانسه‌نك بعض يرلرنده ياپلمش اولان تيمور يوللرده بولنان يوقوشلرك درجهٔ ميلانی سكزدن اون ايكی معشار ذراعه قدر ابلاغ ايدلمشدر تيمور يوللر يوقوشلرك درجه‌سنه كوره بر طاقم قسملره تقسيم اولنوب يوقوشلری بهر ذراع اعشاريده سكز معشار اولان حطنره خفيف يوقوشلی تيمور يوللر و بهر ذراعده سكز معشاردن اون معشاره قدر ميلانده اولنلره متوسط ميلانده تيمور يوللر واون معشار ذراعدن زياده ميلانده اولان تيمور يوللره ديك يوقوشلی تيمور يوللر اطلاق اولنور

مهندسلر اراضئ مستويه‌دن امرار اولنان تيمور يوللر بوينده تعيين واتخاذ ايتدكلری درجهٔ ميلانی بو راده‌ده براقوب فقط طاغلق اولان يرلرده ياپيلان تيمور يوللرده چوق براقازيله‌رق اعمالات ترابيه درجهٔ افراطه وارمامق اوزره بر ذراع اعشاريده بش معشار تعيين اولنمش و بعضا بو ميل بر ذراع اعشاريده اوتوز بش معشاره و حتی بيك ذراع طولده اوتوز بش ذراع ميله قدر ابلاغ ايدلمشدر

بالفرض بر ينك سطح اعلاسی افقه موازی و ياخود بش معشار ذراع قدر يوقوشلری حاوی و ديكری بر طاقم اينيش و يوقوشلر ايله سطوح مستويه‌دن عبارت و بو اينيش و يوقوشلرك مقدار اعظم ميلانی اون ايكی معشار اولمق اوزره ايكی كذرگاه فرض اولنسه افقه موازی اولان برنجی كذرگاهك انشاسی ايچون اراضينك اون التی ذراع عمقنده حفر ايله جسيم وعميق يا آچلمسی لازم كلور ايكنجی كذرگاه اتخاذ اولندقده بر طريق اولان اراضی حفر وتسويه ايتمك شويله طورسون بالعكس اوزرينه اتربه وضع وتفريش ايله تسويه‌سی اقتضا ايدر بوندن اكلاشلديغی وجهله بر تيمور يولك كذرگاهی بودقايق پيش نظر دقته النه‌رق تعيين اولندقده مصارف انشائيه‌جه فوق الغايه اهونيت حاصل اولور

انجق تيمور يولی بوينده زياده‌جه اينيش و يوقوشلر براغلسنده مصارف انشائيه‌جه اهونيت اولور ايسه‌ده اولصورتله ياپيلان طرق حديديه‌نك تعمير وحسن حالده محافظه‌سی مصارفی زياده‌جه اولديغی و حتی ايتاليا‌ده تورينودن جنويه‌يه اولان تيمور يولك بر عشير ذراعدن اوتوز بش معشار ذراعه قدر ميلده اولان يوقوشلرنده مصارف جريه‌نك ايكی قات اولديغی حالات مجربه‌دندر

تيمور يوللرك يوقوشلرنده مصارف جريه‌نك بويله‌جه ايكی قات اولمسی اوراده يدك اولمق اوزره دائما بر واپور ماكنه‌سنك حاضر وآماده اولمسندن نشئت ايتمكده‌در

طرق حديديه‌نك مسائل مهمهٔ انشائيه‌سندن ايكنجيسی بعض يرلرنده اتخاذ اولنان خطوط منحنيه‌در

تيمور يوللر ممكن اولديغی مرتبه خط مستقيم اوزره يوريدلمك لازم كلور ايسه‌ده جبال منبعه ودها سائر بومثللو موانع ومشكلات جسيمه بر طرف ايتمك اوزره تيمور يولی طولاشديريلوب استقامت خطده بر انحداب حاصل اولور بو حالده بر تيمور يولك هيئت مجموعه‌سنه نظر اولندقده بر طاقم خطوط مستقيمه‌دن عبارت اولوب انجق اشبو خطوط مستقيمه يكديكره ربط اولنسه بر زاويه حاصل ايده‌جكی و تيمور يولی عربه‌لری ايسه بويله زاويه‌لردن كچه‌ميه‌جكی جهتله ذكر اولنان خطوط مستقيمه بر طاقم خطوط منحنيه ايله يكديكره ربط والصاق ايدلمشدر

ايكی خط مستقيم يكديكره يا بر خط منحنی و ياخود بر قوس دائره ايله ربط اولنور ايشته انكلتره و فرانسه‌ده ياپلمش اولان تيمور يوللرده واقع خطوط منحنيه‌نك نصف قطرلری بشيوز مترو والمانيه‌ده يولنان طرق حديديه‌نك انحنالرينك نصف قطرلری بوندن اقلدر

فقط شوقدر واركه اشبو انحنا مسئله‌سی حكمت طبيعيه قواعدينه متفرع مسائلدن اولديغندن اولبابده بعض ايضاحاتك اعطاسنه ابتدار اولنور

ممتنع التغير بر قانون طبيعی حكمنجه هرقنغی بر جسمه حركت ويرلسه خط مستقيم اوزره سير و حركت ايدر واوجسمك استقامتی بر قوت واسطه‌سيله تحويل ايدلرك بر خط منحنی اوزره حركت ايتديرلسه جسم مذكور ذكر اولنان قوهٔ مؤثره‌يه مقاومت ودائما منحنينك مركزندن تباعده ميل ايلركه بوكا حكمت طبيعيه‌ده قوهٔ عن المركز اطلاق اولنور

طاشی خط مستقيم اوزره رمی ايدن ودائره شكلنده اولان بر طريق اوزرنده سير سريع ايله متحرك اولان عربه‌لری خطك طيشاروسنه طوغری اماله ايليان اشبو قوهٔ عن المركزدن بيلان قوهٔ مؤثردر اشبو حالاتك نتيجه‌سی اوله‌رق خطوط منحنيه‌نك نصف قطرلری قليل اولور ايسه عربه‌لی قوهٔ عن المركز سائقه‌سيله تيمور چبوقلردن چيقوب قضا ظهورينه باعث اولديغندن خطوط منحنيه‌نك نصف قطرلرينك زياده مقدارده اولمسنه دقت واعتنا اولنور

خطوط منحنيه‌نك نصف قطرلری از اولور ايسه عربه‌لرك دينكلری دخی محاذی اوله‌ميه‌رق محاذيری موجب اولور

الحاصل تيمور يوللرك انشاسنده اينيش و يوقوشلر ايله خطوط منحنيه‌نك قليل اولمسی قاعدهٔ مهمه‌در

—«*»—

﴿ مطبعهٔ عامره‌ده طبع اولنمشدر ﴾